

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W PLESZEWIE**

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2008 – 2015**

PLESZEW 2008

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Realizatorzy programu.....	4
Diagnoza sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Pleszewskiego.....	5
Cele programu.....	9
Kompleksowy zintegrowany system działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Pleszewskim.....	10
Projekty do realizacji.....	16
Harmonogram działań.....	22
Ocena efektywności programu.....	26
Zakończenie.....	27

WSTĘP

Powiat pleszewski położony jest w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego na Wysoczyźnie Kaliskiej, obejmuje swym zasięgiem obszar 712 km², na którym zamieszkuje ok.63 tys. mieszkańców. W powiecie dominuje wysoko rozwinięte rolnictwo.

Na terenie powiatu położonych jest sześć gmin, tj. Pleszew, Gizalki, Chocz, Dobrzyca, Czermin, Gołuchów.

Z informacji zebranych z poszczególnych gmin powiatu wynika, że istnieje konieczność podjęcia działań w zakresie szeroko rozumianego wsparcia tych osób.

Od początku działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie podejmowane były inicjatywy w zakresie systematyzacji potrzeb i zadań do zrealizowania w obszarze poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.

W celu stworzenia kompleksowego systemu wsparcia niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu opracowano Powiatowy Program Pomocy Osobom Niepełnosprawnym do realizacji w latach 2000 – 2004. Program powstał przy współdziałaniu samorządów gminnych, z którymi konsultowane były kierunki działań, po wcześniejszym przeprowadzeniu wizji lokalnych. Program ten zatwierdzony został Uchwałą Nr LIV/51/2000 Zarządu Powiatu Pleszewskiego z dnia 21 stycznia 2000 roku.

Program ten dał doskonałe podłoże na kontynuację działań i budowanie systemu wsparcia dla niepełnosprawnych mieszkańców naszej społeczności. Skierowany został zarówno do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, jak również osób dorosłych. Celem głównym działań, które obecnie kontynuujemy jest ograniczenie i likwidacja skutków niepełnosprawności oraz zwiększenie samodzielności społecznej i ekonomicznej osób niepełnosprawnych. Zrealizowane zadania pozwoliły w dużej mierze osiągnąć założone cele, a także aktywnie włączyć różne środowiska społeczności lokalnej w pomoc niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu.

Samorząd Powiatu Pleszewskiego kontynuuje podjęte inicjatywy na rzecz osób niepełnosprawnych, by stworzony system wsparcia tych osób był kompleksowy, profesjonalny i sprawny. Aby osoby niepełnosprawne mogły funkcjonować w społeczności na możliwie najwyższym poziomie konieczne jest szeroko rozumiane stałe udoskonalanie istniejących ogniw stworzonego systemu, a także zagospodarowywanie obszarów, w których zakres potrzeb nie został w pełni zaspokojony.

W tym celu samorząd podejmie szereg działań w obszarze niepełnosprawności, w nowo opracowanym programie, którego główną ideą będzie utrzymanie i poszerzenie dotychczasowego bogatego dorobku w tym przedmiocie.

Mając na uwadze powyższe konieczne jest przedstawienie poczynionych i przyjętych rozwiązań w ramach szeroko rozbudowanego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych w powiecie pleszewskim, by następnie uwidocznic potrzebę realizacji kolejnych zadań.

Tworząc program zadań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych pragniemy zharmonizować wszystkie działania samorządu powiatowego, samorządów gminnych, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i innych podmiotów zmierzające do osiągnięcia najwyższej jakości powiatowego systemu wsparcia tych osób.

RELIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie przy ulicy Kazimierza Wielkiego 7A, tel. (62)7420-161, e-mail pcpr.pleszew@op.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zarówno zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, jak również podejmuje wszelkie inicjatywy objęte programami celowymi.

Kompleksowe wsparcie niepełnosprawnych członków naszej społeczności możliwe jest tylko przy udziale wszystkich podmiotów mających bezpośredni wpływ na decyzje dotyczące bezpośrednio sytuacji osób niepełnosprawnych.

Widoczne i ujęte w programie zaangażowanie władz lokalnych w naszym powiecie daje silne podstawy sprawnego i całościowego rozwiązania istniejących problemów osób niepełnosprawnych.

DIAGNOZA SYTUACJI NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU PLESZEWSKIEGO

Chcąc zdiagnozować potrzeby osób niepełnosprawnych należy na wstępie określić liczbę osób tej grupy, zamieszkującą na terenie powiatu pleszewskiego.

Liczba osób niepełnosprawnych jest trudna do oszacowania, gdyż ulega ciągłym wahaniom.

Na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego wynika, iż niepełnosprawni w Wielkopolsce to około 15,2 % ogółu mieszkańców województwa. Zatem co 7 osoba w ogóle i co 2 Wielkopolanin w wieku powyżej 60 roku życia jest osobą niepełnosprawną.

	razem	miast o	wieś	15- 29 lat	30- 39 lat	40- 49 lat	50-59 lat	60-69 lat	70- 79 lat	80 i więcej
Województwo wielkopolskie	511,6 100%	287,2 56%	224,6 44%	20,4 4%	38,5 8%	107,4 21%	117,9 23%	144,2 28%	55,3 11%	27,2 5%
Polska	5142,5	2953,1	2189,4	200,5	338,5	939,3	1192,4	1354,6	767,7	349,5

Źródło: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu 2005 rok

Niepełnosprawność to jedna z najczęstszych przyczyn korzystania z pomocy materialnej w instytucjach pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę funkcjonowanie dwóch Komisji Orzekających i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz możliwość posiadania przez daną osobę więcej niż jednego orzeczenia w tym przedmiocie, wskazanie liczby niepełnosprawnych mieszkańców powiatu pleszewskiego może być mało precyzyjne. Pomocne w tym zakresie będą informacje zebrane z gmin oraz z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pleszewie.

Rozpoznanie środowiska osób niepełnosprawnych w gminach przedstawia się następująco:

Lp.	Gmina	Szacunkowa liczba osób niepełnosprawnych ogółem	w tym stopień znaczny	w tym stopień umiarkowany	w tym stopień lekki	w tym mężczyźni	w tym kobiety	w tym dzieci do lat 16	w tym dzieci w wieku 16 lat i więcej
1.	Dobrzyca	755	160	240	315	395	360	40	715
2.	Gizalki	627	39	212	343	311	283	33	8
3.	Goluchów	954	236	432	286	527	427	118	30
4.	Pleszew	1.116	98	421	351	398	472	128	118
5.	Czermin	531	84	101	158	239	292	36	22
6.	Chocz	550	150	140	250	220	333	117	-
Razem:		4.533	767	1.546	1.703	2.090	2.167	472	893

Źródło: Dane szacunkowe przekazane przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej według stanu na dzień 15.11.2007r.

Powyższe dane wskazują, iż w naszym powiecie zamieszkuje ok. 4 533 osób niepełnosprawnych. Jest to dość liczna grupa osób, których zarówno przyczyny niepełnosprawności, jak i skutki są zróżnicowane.

Liczba wydanych orzeczeń osób przed 16-tym rokiem życia według stanu na dzień 31.12.2007r.

Wiek			Płeć	
0-3	4-7	8-16	K	M
49	48	115	100	112
Łącznie liczba wydanych orzeczeń			212	

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia Stan na 31.12.2007r.

Stopień niepełnosprawności			Wiek				Płeć		Wykształcenie				Zatrudnienie		
znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	41-60	61 i więcej	K	M	Mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	Tak	Nie
347	891	293	194	216	762	359	817	714	94	477	518	367	75	325	1206
Łącznie liczba wydanych orzeczeń			1824												

Liczba rodzin z niepełnosprawnymi członkami, którym została udzielona pomoc w poszczególnych gminach, według stanu na dzień 15.11.2007r. przedstawia tabela poniżej

Lp.	Nazwa gminy	Liczba rodzin z niepełnosprawnymi członkami ogółem	Liczba osób niepełnosprawnych w rodzinie	Liczba rodzin na wsi
1.	Chocz	834	229	834
2.	Czermin	437	531	437
3.	Dobrzyca	672	755	672
4.	Gizałki	406	609	406
5.	Goluchów	305	229	305

6.	Pleszew	880	527	275
Razem :		3.534	2.880	2.929

Z przedstawionych powyżej informacji nie możemy jednoznacznie wnioskować o dokładnej liczbie osób niepełnosprawnych w powiecie. Nie wszystkie bowiem osoby posiadające orzeczenie korzystają z pomocy w gminnych ośrodkach pomocy społecznej.

W powiecie pleszewskim funkcjonuje kompleksowy system wsparcia osób niepełnosprawnych.

Na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców i osób niepełnosprawnych działają następujące instytucje :

- **5 Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej : w Chocz, Czerminie, Dobrzycy, Gizalkach, Gołuchowie;**
- **1 Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie;**
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie;**
- **3 Domy Pomocy Społecznej;**
- **1 Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Pleszewie;**
- **1 Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie dla osób psychicznie chorych**
- **Zespół Szkół Specjalnych w Pleszewie;**
- **3 Warsztaty Terapii Zajęciowej.**

W wymienionych instytucjach i placówkach osoby niepełnosprawne każdego dnia mogą uzyskać wsparcie, uczestniczyć w zajęciach, rozwijać i zdobywać nowe umiejętności oraz integrować się ze społecznością.

Poza tym osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogą uzyskać pomoc ze strony organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu pleszewskiego :

- **Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Zagrożonym i Osobom Niepełnosprawnym oraz Współpracy z Zagranicą w Pleszewie;**
- **Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „ Pomocna Dłoń ” w Gizalkach;**
- **Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Pleszewie;**
- **Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „ Klaudiusz ” w Chocz;**
- **Stowarzyszenie „ Mieszkańcom Gminy Gołuchów ” w Gołuchowie;**

- **Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci „Lato z Solidarnością” w Pleszewie;**
- **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Pleszewie;**
- **Fundacja Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski;**
- **Stowarzyszenie Promocji Zdrowia w Pleszewie;**
- **Stowarzyszenie im. Jana Pawła II w Czerminie.**

Wymienione stowarzyszenia, instytucje oraz inne podmioty pozwalają niejednokrotnie osobom niepełnosprawnym odbudować i utrzymać poczucie własnej przydatności społecznej i poczucie indywidualnej wartości.

Niepełnosprawność to pojęcie, które obejmuje różne ograniczenia funkcjonalne jednostek ludzkich w każdym społeczeństwie, które to ograniczenia wynikają z uszkodzenia lub naruszenia zdolności do wykonywania typowych dla życia ludzkiego czynności. Charakter tych ograniczeń może być całkowity lub częściowy, stały lub okresowy.

Niepełnosprawność powoduje w życiu człowieka szereg konsekwencji. Stan zdrowia fizycznego lub psychicznego osoby niepełnosprawnej powoduje trwałe lub długotrwałe utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie udziału w stosunkach społecznych i wypełnianie ról według przyjętych kryteriów i obowiązujących norm.

Zaakcentować przy tym należy, iż niepełnosprawność obniża jedynie możliwości człowieka, rzadko natomiast powoduje konieczność zupełnego wyłączenia danej osoby z życia społecznego.

Ideą podejmowanych działań było i jest w związku z tym tworzenie takich warunków w środowiskach lokalnych, by umożliwić rozpoznanie potencjału osób niepełnosprawnych, aby odkryć te obszary, które pozwolą zwiększyć aktywne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym, w tym także na płaszczyźnie zawodowej.

Program Pomocy Osobom Niepełnosprawnym opracowany w 2000 roku pozwolił na wprowadzanie w życie rozwiązań na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych.

Stał się doskonałym podłożem stanowiącym filary naszego systemu, który pragniemy udoskonalać i rozwijać, by dać niepełnosprawnym mieszkańcom naszej społeczności pełne szanse dobrej jakości życia pozwalające odnaleźć się w trudnej dla wielu z nich rzeczywistości.

CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Ograniczenie i likwidacja skutków niepełnosprawności oraz zwiększenie samodzielności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

CELE OPERACYJNE

- kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
- wczesne zapoczątkowanie procesu rehabilitacyjnego i wieloprofilowe usprawnianie osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie samodzielności i niezależności ekonomicznej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie warunków do swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych,
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności do pełnej oferty rehabilitacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej i turystycznej,
- podnoszenie profesjonalizmu i fachowości kadry istniejącego systemu wsparcia,
- zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

KOMPLEKSOWY ZINTEGROWANY SYSTEM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE PLESZEWSKIM

Pierwszym poziomem kompleksowego systemu wsparcia jest integracyjny system opieki nad dzieckiem w ramach funkcjonujących placówek. Przez wiele lat zakres świadczonych przez nie usług ulegał znacznym udoskonaleniom.

Od 01.04.1999r funkcjonuje przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie.

W latach 1992-1999 działał on jako Dzienny Ośrodek Adaptacyjny stanowiąc filię Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie.

Jest to placówka dziennego pobytu prowadząca działalność opiekuńczą, wychowawczą i rehabilitacyjną dla dzieci i młodzieży głęboko upośledzonej umysłowo.

Celem nadrzędnym Ośrodka jest zapewnienie opieki, rehabilitacji społecznej, medycznej i zawodowej podopiecznym bez konieczności oderwania ich od rodzin i naturalnego środowiska.

W chwili obecnej Ośrodek prowadzi działalność dla 65 podopiecznych w wieku od 6 do 50 lat. Opiekę nad nimi sprawuje wykwalifikowana kadra pracownicza.

Program Ośrodka obejmuje następujące typy zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych:

- zajęcia programowe w grupach
- rewalidacja indywidualna
- zajęcia fakultatywne

Wyodrębnienie grup nastąpiło w oparciu o rodzaj prowadzonej w nich działalności. I tak wyróżnić można:

- grupa arteterapii połączona z zajęciami ogólnorozwojowymi,
- warsztat stolarski – terapia pracą,
- rewalidacja indywidualna,
- najmłodsza grupa podopiecznych – grupa przedszkolna.

Pierwszą grupę stanowią osoby dorosłe, które ukończyły „Szkołę życia”. W grupie tej przewagę zajęć programowych stanowią zajęcia rozwijające ekspresję twórczą o charakterze plastycznym. Osoby niepełnosprawne posiadają potrzebę tworzenia i działania sprawczego. Sztuka daje im możliwość ekspresji swoich przeżyć, odczuć, myśli, nawiązywania kontaktów z otoczeniem.

Codziennie realizowane są również zajęcia ogólnorozwojowe – podtrzymujące umiejętności edukacyjne takie jak: czytanie, pisanie, liczenie, ćwiczenie pamięci, uwagi, spostrzegawczości i inne. Umiejętności te muszą być nieustannie przypominane, ćwiczone i utrwalane – inaczej są zapomniane przez podopiecznych.

Systematycznie prowadzone są zajęcia kulinarne, w czasie których uczestnicy pod okiem opiekuna przygotowują proste potrawy i dania.

Celem tych zajęć jest nauka samodzielnego przygotowania posiłków; uwrażliwienie na estetyczne przygotowanie, podawanie i spożywanie przygotowanych dań. Zajęcia w warsztacie stolarskim mają na celu:

- zapobieganie postępowi niepełnosprawności,
- ocena sprawności podopiecznego w celu oszacowania jego możliwości podejmowania konkretnych, samodzielnych czynności,
- rozwijanie inwencji podopiecznych,
- zaznajomienie podopiecznych z budową i funkcjonowaniem narzędzi.

Na zajęciach warsztatowych wykonuje się drobne prace na rzecz Ośrodka, proste pomoce naukowe, zabawki a także naprawy uszkodzonego sprzętu. Terapia zajęciowa wypełnia lukę pomiędzy rehabilitacją leczniczą a szeroko pojętą rehabilitacją społeczną.

Ostatnią grupę podopiecznych stanowią dzieci w wieku od 6 do 11 lat. Jest to najmłodsza grupa podopiecznych w Ośrodku Wsparcia. Funkcjonuje ona od września 2001r. Celem utworzenia grupy była potrzeba jak najwcześniejszej pracy z dzieckiem, mająca na celu poprawę jego sprawności we wszystkich sferach życia.

Wszyscy podopieczni uczestniczą w programie usamodzielniania i doskonałą czynności pozwalające im na samodzielne funkcjonowanie w środowisku. Program obejmuje proste czynności samoobsługowe, poruszanie się w obrębie Ośrodka, a także rehabilitację.

W ramach oddziaływań na podopiecznych w Ośrodku prowadzona jest rehabilitacja ruchowa. Zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są w różnych formach:

- zajęcia indywidualne
- zajęcia grupowe oraz letnie turnusy rehabilitacyjno-rekreacyjne.

Zabiegi prowadzone są z fizykoterapii, elektroterapii, hydroterapii (masaże wodne i wirowe), kinezyterapii, ćwiczenie lecznicze, gimnastyka korekcyjna oraz masaże suche.

Efektami rehabilitacji jest zmniejszenie bólu, przywrócenie prawidłowego napięcia mięśniowego i prawidłowej siły mięśni; zmniejszenie psychoharmonii psychomotorycznych i przywrócenie prawidłowej postawy, lokomocji oraz czynności manipulacyjnych.

Dzieci z Ośrodka korzystają z usług krytej pływalni w Prokopowie, po wcześniejszym uzgodnieniu z lekarzem rehabilitantem.

Oprócz zajęć programowych w grupach, prowadzona jest rewalidacja indywidualna. Na działalność Ośrodka składają się także zajęcia fakultatywne, których temat wyznacza życie wewnętrzne Ośrodka. Zajęcia te przyjmują małe formy teatralne oraz taneczne. Na nich podopieczni rozwijają zdolności aktorskie i ruchowe.

W Ośrodku Wsparcia funkcjonuje Kółko Teatralne. Przygotowanie przedstawienia wymaga wszechstronnej aktywności podopiecznych Ośrodka.

Wykonane w sposób poprawny inscenizacje dają wiele satysfakcji i poczucie sukcesu. Jeśli przedstawienie odbywa się przed publicznością staje się ono elementem integrującym zespół teatralny z otoczeniem. Obecnie prowadzone są przygotowania do inscenizacji nowej sztuki teatralnej.

Inną formą terapii jest Kółko Taneczne. Podopieczni bardzo chętnie uczestniczą w zajęciach. Uczą się poprzez taniec. Rozwijają sprawność aparatu mięśniowo-ruchowego, kształcą koncentrację, podzielność uwagi, pamięć, wyobraźnię. Czerpią radość z przyswajania tańców ludowych i współczesnych.

W Ośrodku Wsparcia prowadzone są również zajęcia z muzykoterapii. Muzykoterapia ma cel leczniczy zmierzający do korekcji zaburzonych funkcji, stymulacji psychomotorycznej, usunięcia napięć psychofizycznych i dostarczania korzystnych doświadczeń społecznych. Zajęcia przebiegają w kilku etapach: odreagowania, zrytmizowania, uwrażliwiania, relaksu i aktywizacji. Efektem tych zajęć jest poprawa samopoczucia, nastroju, usunięcie lęku, odreagowanie agresji, pobudzenie wyobraźni.

Zestawy ćwiczeń pozwalają na głębsze poznanie siebie, poszerzenie własnej świadomości, doskonalenie umiejętności niewerbalnego porozumiewania się.

W Ośrodku prowadzone są również zajęcia z rehabilitacji logopedycznej. Trzy razy w tygodniu zajęcia z podopiecznym prowadzi logopeda.

Wszystkie działania rewalidacyjne mają na celu przygotowanie podopiecznych do w miarę samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Istotnym wydarzeniem było otwarcie nowego budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie oraz Ośrodka Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnych w Pleszewie, które odbyło się 8 września 2003 roku. Kubatura budynku wynosi 7.277 m³. Powierzchnia sal i pomieszczeń w Ośrodku Wsparcia to 810m² a biur w PCPR 170m². W Ośrodku docelowo przebywa 65 podopiecznych z terenu powiatu pleszewskiego korzystających z wszelkich form terapii oraz rehabilitacji.

W Ośrodku Wsparcia pracuje wykwalifikowana kadra pracownicza. Zatrudnieni są specjaliści, opiekunowie, rehabilitant, masażystka, logopeda, pielęgniarka oraz trzy osoby personelu pomocniczego.

Nasze działania skierowane są również na zapewnienie odpowiednich warunków kształcenia. Każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do odpowiedniej edukacji uwzględniającej jego potrzeby i możliwości rozwojowe. Zadanie to realizuje Zespół Szkół Specjalnych w Pleszewie, który funkcjonuje od 01.09.2001r. Przez rok szkoła wchodziła w skład Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych i Szkół Specjalnych w Pleszewie. Od 01.09.2002r. Zespół Szkół Specjalnych funkcjonuje jako samodzielna jednostka. Główna siedziba szkoły mieści się przy ul. Osiedlowej Nr 1 w Pleszewie. Oddziały szkoły znajdują się w : Domu Pomocy Społecznej w Broniszewicach , Ośrodku Wsparcia w Pleszewie, oraz oddział przyszpitalny w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Pleszewie.

Do szkoły uczęszcza łącznie **184** uczniów, w tym:

- 122 uczniów do szkoły w przy ul. Osiedlowej Pleszewie,
- 33 uczniów do oddziału przy ul. Kazimierza Wielkiego w Pleszewie,
- 29 uczniów do Oddziału Zamiejscowego w Broniszewicach.

Szkoła Podstawowa Specjalna liczy 16 oddziałów , w tym oddział przyszpitalny. W skład tych oddziałów wchodzi :

- klasy dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- zespołu edukacyjno – terapeutyczne dla uczniów z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym i znacznym
- zespoły rewalidacyjno – wychowawcze dla uczniów z upośledzeniem w stopniu głębokim

Gimnazjum Specjalne liczy 7 oddziałów dla klas I, II i III oraz zespoły edukacyjno – terapeutyczne dla uczniów z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Szkoła przysposabiająca do pracy liczy 3 oddziały. Uczęszcza do niej 21 uczniów.

W szkole odbywają się zajęcia dydaktyczne zgodnie z podstawą programową, a ponadto zajęcia :

- dydaktyczno – wyrównawcze,
- kompensacyjno – usprawniające,
- rewalidacyjno – wychowawcze,
- logopedyczne,
- korygujące wady postawy,
- opiekuńczo – wychowawcze

Szkoła została przystosowana dla uczniów niepełnosprawnych poprzez wybudowanie specjalnego podjazdu z poręczami, przeprowadzony został remont łazienek i jedną z nich przystosowano dla uczniów poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Ideą prowadzonej działalności jest przede wszystkim podjęcie wszelkich możliwych działań zmierzających do przygotowania dziecka niepełnosprawnego do samodzielnej egzystencji. Efektem tych działań jest poprawa stanu zdrowia, zdobycie umiejętności współdziałania w grupie. Prowadzona jest także edukacja rodziców i opiekunów w zakresie podstawowych form rehabilitacji i pracy z dzieckiem niepełnosprawnym.

Realizacja Powiatowego Programu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w latach 2000 – 2004 pozwoliła na zlikwidowanie barier architektonicznych w budynku Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Ośrodka Wsparcia oraz Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Pleszewie. Zlikwidowano bariery poprzez instalację posadzek antypoślizgowych, likwidację progów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz przystosowanie sanitariatów dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Dzięki realizacji zadania i stworzenia w ten sposób doskonałych warunków lokalowych, dzieci niepełnosprawne mogą swobodnie korzystać z zajęć terapeutycznych, rehabilitacyjnych, oraz pokonywania barier skorzystać z wizyty u lekarza.

Dużą rolę w rehabilitacji integracyjnej spełniają organizowane licznie w naszym powiecie imprezy z udziałem osób niepełnosprawnych. Promujemy i wspieramy wszelkie przedsięwzięcia sportowe, kulturowe i rekreacyjne osób niepełnosprawnych.

Wśród imprez organizowanych corocznie dla osób niepełnosprawnych wymienić można:

- Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej Intelktualnie,
- Kolonie integracyjne,
- Andrzejkki ,
- Dzień Dziecka,
- Warsztaty teatralne,
- Mikołajki i Spotkania Oplatkowe,
- Letnie imprezy integracyjne,
- Przegląd Twórczości Domów Pomocy Społecznej,

Można by wymieniać jeszcze wiele innych imprez, spotkań, festynów, które w głównej mierze włączają osoby niepełnosprawne w życie społeczne. Uczestnictwo w tych imprezach to aktywna forma spędzania wolnego czasu, wyrażania swoich własnych myśli, uczuć, a także rozwój inicjatywy i inwencji.

Nadmienić należy, że rok 2003 decyzją Rady Unii Europejskiej ogłoszony był Rokiem Osób Niepełnosprawnych. Powiat Pleszewski we współdziałaniu z samorządami gminnymi, organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami pomocy społecznej stworzył skoordynowany program działań, który realizowany był przez cały 2003 rok.

Jedną z ważniejszych imprez była konferencja polsko – niemiecka na temat „Sytuacji prawnej osób niepełnosprawnych w kontekście wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Ochrona zdrowia w krajach Unii Europejskiej”.

Podkreślić należy, że funkcjonujące placówki zabezpieczają potrzeby dzieci niepełnosprawnych w zakresie korzystania z zajęć terapeutyczno – rehabilitacyjnych, czego głównymi efektami są :

- integracja społeczna,
- zwiększenie sprawności psychoruchowej,
- poszerzenie wiedzy,
- zdobycie umiejętności niezbędnych do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie,
- nabycie większej zdolności do pozytywnej samooceny.

Dla osób niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonych umysłowo funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie oraz 3 Warsztaty Terapii Zająciowej w Giząłkach, Kucharach i Nowolipsku.

Placówki te przygotowują osoby niepełnosprawne do samodzielnego życia, do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie i stanowią jednocześnie drugi poziom kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych.

Można zatem powiedzieć, że głównym celem środowiskowego systemu wsparcia jest likwidacja izolacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wyrównywanie szans rozwojowych dzieci niepełnosprawnych. Codzienne uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych, w rehabilitacji, a także edukacja pozwoli na maksymalne ich usprawnienie.

W ramach drugiego poziomu kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zająciowej (WTZ).

Warsztat Terapii Zająciowej jest placówką pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych i stanowi bardzo ważne ogniwo całościowego procesu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Służy ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także przygotowuje do życia w środowisku społecznym. Ponadto rozwija podstawowe i specjalistyczne umiejętności zawodowe, umożliwiające podjęcie pracy w zakładzie pracy chronionej bądź w zakładzie aktywizacji zawodowej.

Warsztat Terapii Zająciowej w Giząłkach powołany został przez Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „POMOCNA DŁOŃ”. Na zajęcia uczęszcza 25 uczestników z terenu gminy Giząłki i gmin ościennych. Warsztat funkcjonuje od 01.09.1994 roku.

Zajęcia prowadzone są w pięciu następujących pracowniach : gospodarstwa domowego, plastyczna, stolarska, krawiecka oraz artystyczna.

Warsztat Terapii Zająciowej w Kucharach powołany został przez Fundację Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” w Kaliszu dnia 04.06.1996r. Od dnia 01.07.2004r. prowadzony jest przez Stowarzyszenie „Mieszkańcom Gminy Gołuchów” w Gołuchowie. W zajęciach uczestniczy 20 osób niepełnosprawnych. Placówka prowadzi zajęcia terapeutyczno – rehabilitacyjne w 4 pracowniach tj. : gospodarstwa domowego, artystyczno-plastycznej, przyrodniczej i krawieckiej.

Ostatni , trzeci warsztat , który funkcjonuje w naszym powiecie to Warsztat Terapii Zająciowej w Nowolipsku, powołany przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Klaudiusz” w Choczu. Jest on najmłodszy, ale zarazem najliczniejszy. Działa od 01.12.1998r., a uczęszcza do niego 30 osób niepełnosprawnych. Terapia prowadzona jest w następujących pracowniach: gospodarstwa domowego, artystycznej, stolarskiej, ogrodniczej, rękodzieła i informatycznej.

Uzupełniająco w każdym z wymienionych warsztatów prowadzona jest rehabilitacja ruchowa, grupowa i indywidualnie.

Poprzez codzienne uczestnictwo w zajęciach oferowanych przez warsztaty, osoby niepełnosprawne zdobywają i rozwijają umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, podjęcia pracy zawodowej, zdobycia niezależności ekonomicznej.

Dzięki wsparciu finansowemu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2004 roku udało się wymienić we wszystkich warsztatach zużyte środki transportu, co wpłynęło na poprawę funkcjonowania tych placówek.

Wymienione instytucje zabezpieczają potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu w zakresie przygotowania ich do samodzielnego życia i funkcjonowania na możliwie najwyższym poziomie społecznym i zawodowym.

Wspomnieć należy, że w naszym powiecie funkcjonują również trzy Domy Pomocy Społecznej: w Pleszewie dla 240 mieszkańców, w Fabianowie dla 107 mieszkanek oraz w Broniszewicach dla 56 niepełnosprawnych chłopców, w których osoby niepełnosprawne objęte są całodobową opieką, wsparciem i rehabilitacją.

Dzięki pozyskanym środkom finansowym w budynkach DPS-ów zostały również przeprowadzone prace mające na celu likwidację barier architektonicznych, aby w ten sposób zapewnić wszelkie warunki do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu mieszkańców domu oraz rehabilitacji.

Ważne jest bowiem, aby łagodzić skutki niepełnosprawności, traktując likwidację barier jako konieczną w drodze do samodzielnego i bezproblemowego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w bezpośrednim otoczeniu społecznym.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej realizowana jest w ramach zadań ustawowych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie. Należy podejmować takie działania, które stworzą odpowiednie warunki psychologiczne i fizyczne, a jednocześnie pozwolą bezkonfliktowo żyć z otoczeniem.

Ideą naszych wspólnych działań jest założenie, że osoby niepełnosprawne tak samo jak osoby pełnosprawne mają prawo do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, artystycznym, czy też kulturalnym.

Ostatnim etapem naszych działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest wyposażenie stanowisk pracy stosownie do ich potrzeb, co umożliwi uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego.

Do końca roku 2002 pracodawcy mieli możliwość tworzenia stanowisk pracy, czyli wyposażenia przestrzeni pracy w przedmioty służące bezpośrednio wykonywaniu czynności zgodnych z kwalifikacjami osoby niepełnosprawnej oraz w przedmioty ułatwiające jej sprawne funkcjonowanie w zakładzie pracy.

Od 2003 roku do czerwca 2007 zwrot kosztów obejmował wyłącznie koszty przystosowania istniejącego albo tworzonego stanowiska pracy, co wpłynęło na zmniejszenie zainteresowania pracodawców wymienioną formą pomocy.

Od listopada 2007r. pracodawcy ponownie mogą ubiegać się o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy oraz częściową refundację wynagrodzenia wraz ze składkami ZUS.

Na terenie naszego powiatu funkcjonują zaledwie trzy zakłady pracy chronionej tj. :

- **Poligraficzna Spółdzielnia Inwalidów „ZRYW” w Pleszewie,**
- **„Florentyna” Spółka Cywilna w Pleszewie,**
- **„DELTA” Spółka Jawna w Pleszewie.**

Szansa na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne zarówno w zakładach pracy chronionej, jak i na otwartym rynku pracy jest w dużej mierze ograniczona.

Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie podejmuje inicjatywy w celu zwiększenia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy osób niepełnosprawnych poprzez;

- poradnictwo zawodowe,
- szkolenia,
- kursy kwalifikacyjne,
- propagowanie wśród pracodawców możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych

Przedstawiony powyżej system wsparcia funkcjonujący na terenie powiatu pleszewskiego stanowi podstawę działań, które będą realizowane w celu poprawy i zapewnienia niepełnosprawnym mieszkańcom naszego powiatu wysokiego poziomu świadczonych usług.

PROJEKTY DO REALIZACJI

Tworząc Powiatowy Program Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych widzimy potrzebę podjęcia następujących działań :

I. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozmięnienia problemów osób niepełnosprawnych

Możliwości tkwiące w osobach niepełnosprawnych są ograniczane przez warunki, w jakich odbywa się społeczne funkcjonowanie, a poczucie zagrożenia bytu jest silniejsze niż w przeciętnych rodzinach. Wynika to nie tylko z generalnie niższego statusu społecznego, z występujących ograniczeń i utrudnień w społecznym funkcjonowaniu, ale także ze społecznego niezrozumienia ich potrzeb a wręcz marginalizacji.

Niska świadomość społeczna powoduje, że w ocenach kierujemy się silnie zakorzenionymi w świadomości stereotypami, mitami, niesprawdzonymi informacjami, na podstawie których przeciętny Polak postrzega osoby niepełnosprawne przez pryzmat ograniczeń, niskich rent, miernych sukcesów życiowych i zawodowych, skali bezradności i koniecznej pomocy. Takie postrzeganie sytuuje te osoby w roli klientów różnych instytucji pomocowych.

Spoleczne oczekiwanie idzie w kierunku dokonywania zmian w samej osobie niepełnosprawnej poprzez leczenie, rehabilitację, przystosowanie. Tymczasem problem osób niepełnosprawnych tkwi nie tylko w niepełnosprawności, ale także, a może przede wszystkim, w osobach sprawnych. Istotna jest zatem zmiana społecznego sposobu myślenia i postaw wobec organizacji życia osób niepełnosprawnych, gdyż właściwe otoczenie społeczne wpływa na rozwiązanie ich problemów.

Przeprowadzane od wielu lat w mediach kampanie społeczne na rzecz osób niepełnosprawnych w znaczny sposób wpłynęły już na zmianę świadomości społeczeństwa polskiego, jednakże wiele jeszcze pozostaje w tej materii do zmienienia.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Stałe monitorowanie skali występowania zjawiska niepełnosprawności w powiecie pleszewskim**
- 2. Organizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców powiatu pleszewskiego**

3. Włączenie mediów w promowanie i kształtowanie odpowiednich postaw wobec niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu.
4. Zagwarantowanie warunków do udziału osób niepełnosprawnych we wszystkich imprezach organizowanych przez powiat.
5. Opracowanie i prowadzenie strony internetowej, na której zamieszczane będą bieżące i aktualne informacje dotyczące ulg, uprawnień, przepisów, imprez, programów skierowanych do osób niepełnosprawnych.
6. Organizowanie pogadanek, spotkań, konkursów w szkołach mających na celu uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy osób niepełnosprawnych

II. Wczesne zapoczątkowanie procesu rehabilitacyjnego i wieloprofilowe usprawnianie osób niepełnosprawnych

Niezwykle istotnym elementem w procesie leczenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych jest szybkie zapoczątkowanie procesu usprawniania. Od odpowiedniego zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, a także od właściwej diagnozy zależy przebieg całego procesu powrotu do pełnosprawności.

Wszystkie osoby niepełnosprawne, które potrzebują przedmiotów i urządzeń powinny mieć do nich swobodny dostęp, niezależnie od swojej sytuacji finansowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Utworzenie profesjonalnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
2. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w procesie rehabilitacji
3. Stała realizacja zadań ustawowych w zakresie zaopatrzenia w odpowiednie sprzęty

III. Zwiększenie samodzielności i niezależności ekonomicznej osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa jest istotnym elementem rehabilitacji kompleksowej i polega na ułatwieniu osobie niepełnosprawnej udziału w życiu zawodowym poprzez uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia, a w konsekwencji awansu zawodowego poprzez udzielenie osobie niepełnosprawnej takich usług jak:

- ocena zdolności do pracy w oparciu o odpowiednie badania lekarskie i psychologiczne,
- poradnictwo zawodowe,
- przygotowanie zawodowe,
- dobór i wyposażenie odpowiedniego miejsca pracy a w konsekwencji zatrudnienie,

- wspomaganie pozostawania w zatrudnieniu oraz dobór odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego umożliwiającego bądź ułatwiającego wykonywanie pracy.

Ważnym celem jest przygotowanie do pracy oraz zapewnienie osobom niepełnosprawnym zatrudnienia zgodnego z ich możliwościami psychofizycznymi i posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi.

Wiedza pracodawców zarówno w zakresie rozwiązań prawnych wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych, jak też problemów wynikających z niepełnosprawności jest zdecydowanie niewystarczająca. Zmiana stosunku pracodawców i pełnosprawnych pracowników do niepełnosprawności jest jednym z warunków procesu wyrównania szans i integracji zawodowej i społecznej.

Stwierdza się niechęć pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych o poważnych dysfunkcjach, bądź wychodzących po raz pierwszy na rynek pracy ze względu na brak doświadczenia zawodowego. Podobnie mogą być postrzegane osoby długotrwale bezrobotne ze względu na niskie kwalifikacje lub ich brak.

Jedynym sposobem na zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jest stworzenie im odpowiednich warunków do zatrudnienia i usamodzielnienia zawodowego.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Poradnictwo zawodowe**
- 2. Doskonalenie i przekwalifikowanie zawodowe**
- 3. Zatrudnienie lub podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej**
- 4. Wspieranie pozostawania w zatrudnieniu**
- 5. Opracowanie i rozpowszechnienie ulotek i broszur informacyjnych dla pracodawców mogących zatrudniać osoby niepełnosprawne**
- 6. Włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych**
- 7. Uruchomienie Zakładu Aktywności Zawodowej**

IV. Stworzenie warunków do swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych, transportowych oraz w komunikowaniu się

Bariery architektoniczne, transportowe, w komunikowaniu się i techniczne są jednym z najistotniejszych ograniczeń utrudniających, a wręcz uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z przysługującego im prawa do pełnego życia i zaspokajania swoich potrzeb na równi z innymi.

W ramach Powiatowego Programu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym realizowanego w latach 2000-2004 zlikwidowane zostały bariery architektoniczne w trzech budynkach użyteczności publicznej. Od tego czasu samorząd powiatowy wraz z samorządami gminnymi poszukują rozwiązań i środków finansowych, aby budownictwo na terenie powiatu było dostępne dla wszystkich mieszkańców.

Dopełnieniem kompleksowego systemu wsparcia jest planowana wymiana zużytego środka transportu, odpowiednio przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych w Zespole Szkół Specjalnych w Pleszewie. Zakup nowych środków transportu pozwoli na bezproblemowe dotarcie na zajęcia terapeutyczne, rehabilitacyjne, czy też edukacyjne.

Celem naszym jest stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do swobodnego przemieszczania się nie tylko na terenie powiatu, ale i na obszarze całego kraju.

W celu likwidacji barier w komunikowaniu się, w ramach projektu „ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez naukę języka migowego ” dwóch pracowników PCPR w Pleszewie w roku 2006 ukończyło kurs języka migowego I stopnia. W znaczny sposób wpłynęło to na poprawę komunikowania się z osobami zgłaszającymi się do naszej instytucji. W chwili obecnej 6 osób uczestniczy w zajęciach języka migowego.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Systematyczne dostosowywanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych**
- 2. Tworzenie warunków społecznej komunikacji osób niepełnosprawnych**
- 3. Zakup nowych środków transportu**
- 4. Propagowanie działań i popularyzowanie obowiązku przestrzegania zapisów prawa budowlanego w zakresie budownictwa obiektów użyteczności publicznej**
- 5. Budowa obiektu na siedzibę Zespołu Szkół Specjalnych**

V. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności do pełnej oferty rehabilitacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej i turystycznej

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, czyli również w kulturze, sporcie i rekreacji. Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się zwłaszcza uczestnictwo w:

- warsztatach terapii zajęciowej,
- turnusach rehabilitacyjnych,
- zespołach aktywności społecznej zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych,
- integracyjnych imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Wymienione formy zawierają w sobie działalność kulturalną, sportową, rekreacyjną i turystyczną, choć nie zawsze jest to działalność podstawowa. Głównym celem warsztatów terapii zajęciowej jest ogólny rozwój i poprawa sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia poprzez zastosowanie różnych technik terapii zajęciowej. Ponadto równoległe placówki realizują zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Turnusy rehabilitacyjne są formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Celem ich jest przede wszystkim ogólna poprawa sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w wymienionych formach aktywności ma pozwolić na powrót lub wejście w życie zawodowe i społeczne. Powrót dotyczy osób,

które wcześniej, jako pełnosprawne uczestniczyły w życiu społecznym i zawodowym , zaś wejście dotyczy osób, które najczęściej stały się niepełnosprawne do 16 roku życia.

Omówione powyżej zadania realizowane są w naszym powiecie głównie w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poprzez instytucje, organizacje pozarządowe , stowarzyszenia działające na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne w małym procencie uczestniczą w ogólnospołecznym życiu kulturalnym i sportowym. Wynika to głównie z istniejących barier architektonicznych, transportowych i w komunikowaniu się, a także zahamowań tkwiących w samych osobach niepełnosprawnych. Widoczny jest również brak pomostu pomiędzy szeroko prowadzoną działalnością kulturalną, sportową, rekreacyjną i turystyką, a działalnością ogólnospołeczną.

Rehabilitacja społeczna jest ważnym elementem podejmowanych działań, powinna być kontynuowana w latach następnych i rozszerzana we wszystkich wymienionych formach.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Wspieranie działań zmierzających do tworzenia organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych**
- 2. Poszukiwanie i wprowadzanie nowych form terapii w warsztatach terapii zajęciowej**
- 3. Promowanie turnusów rehabilitacyjnych jako aktywnej formy rehabilitacji**
- 4. Umożliwienie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach masowych**
- 5. Promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób niepełnosprawnych**
- 6. Promowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w mistrzostwach, igrzyskach i paraolimpiadach**
- 7. Uruchamianie placówek wsparcia osób niepełnosprawnych**

VI. Podnoszenie profesjonalizmu i fachowości kadry istniejącego systemu wsparcia

Placówki funkcjonujące na terenie powiatu powinny zagwarantować jak najwyższy poziom świadczonych usług. Jest to możliwe dzięki stałemu podnoszeniu kwalifikacji przez zatrudnioną w nich kadre. Tylko odpowiednio przygotowani pracownicy stanowić będą dobrze działający system wsparcia osób niepełnosprawnych. Niezbędnym jest zatem organizowanie szkoleń , konferencji i spotkań, a także udział kadry w oferowanych przez zewnętrzne podmioty szkoleniach.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Organizowanie i udział w szkoleniach, spotkaniach, naradach, konferencjach dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych**
- 2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych**

VII. Zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym

Osoby niepełnosprawne korzystają z pomocy społecznej na ogólnych zasadach , określonych w ustawie dla ogółu społeczeństwa

Poza zabezpieczeniem niezbędnych życiowych potrzeb osób niepełnosprawnych, konieczne jest również zorganizowanie takiej specyficznej pomocy, która umożliwi usamodzielnienie się i opuszczenie kręgu beneficjentów pomocy społecznej. Rodzaj, formy i rozmiar tej pomocy powinny stymulować osobę niepełnosprawną do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów, przy wsparciu ze strony pracownika socjalnego.

W celu zdiagnozowania środowiska i szczegółowego rozpoznania potrzeb grupy PCPR powinien kontynuować dotychczasową współpracę z miejscowymi organizacjami pozarządowymi, które znają potrzeby środowiska w tym zakresie. Tylko dostęp do aktualnych danych z placówek pomocy społecznej i organizacji pozarządowych umożliwia prawidłowe funkcjonowanie systemu wsparcia oraz jego doskonalenie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych**
- 2. Utworzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób niepełnosprawnych, organizacji pozarządowych i pracodawców**

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Nazwa projektu	Cele szczegółowe	Okres realizacji zadania	Realizatorzy zadania
Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych	Stałe monitorowanie skali występowania zjawiska niepełnosprawności w powiecie pleszewskim	Zadanie ciągłe	PCPR, PUP, GOPS-y, organizacje pozarządowe
	Organizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców powiatu pleszewskiego	Zadanie ciągłe	PCPR, GOPS-y, WTZ-y, OW, DPS-y, ZSS
	Włączenie mediów w promowanie i kształtowanie odpowiednich postaw wobec niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu	Zadanie ciągłe	Lokalne media
	Zagwarantowanie warunków do udziału osób niepełnosprawnych we wszystkich imprezach organizowanych przez powiat	Zadanie ciągłe	PCPR, GOPS-y, WTZ-y, OW, DPS-y, ZSS
	Opracowanie i prowadzenie strony internetowej, na której zamieszczane będą bieżące i aktualne informacje dotyczące ulg, uprawnień, przepisów, imprez, programów skierowanych do osób niepełnosprawnych	2007 -2015 rok	PCPR
	Organizowanie pogadanek, spotkań, konkursów w szkołach mających na celu	Zadanie ciągłe	PCPR, PUP, GOPS-y, Szkoły na terenie powiatu pleszewskiego, OW, DPS-y, WTZ-y, organizacje

	uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy osób niepełnosprawnych		pozarządowe
Wczesne zapoczątkowanie procesu rehabilitacyjnego i wieloprofilowe usprawnianie osób niepełnosprawnych	Utworzenie profesjonalnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	po uzyskaniu środków finansowych	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Zagrożonym i Osobom Niepełnosprawnym oraz Współpracy z Zagranicą
	Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w procesie rehabilitacji	Zadanie ciągłe	PCPR, OW, WTZ - y, DPS- y, ZSS, organizacje pozarządowe, SPZOZ
	Stała realizacja zadań ustawowych w zakresie zaopatrzenia w odpowiednie sprzęty	Zadanie ciągłe	PCPR
Zwiększenie samodzielności i niezależności ekonomicznej osób niepełnosprawnych	Poradnictwo zawodowe	Zadanie ciągłe	PUP
	Doskonalenie i przekwalifikowanie zawodowe	Zadanie ciągłe	PUP
	Zatrudnienie lub podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
	Wspieranie pozostawania w zatrudnieniu	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
	Opracowanie i rozpowszechnienie ulotek i broszur informacyjnych dla pracodawców mogących zatrudniać osoby niepełnosprawne	2008-2010	PCPR, PUP, organizacje pozarządowe
	Włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągłe	Organizacje pozarządowe, PCPR, PUP
	Uruchomienie Zakładu Aktywności Zawodowej	Po otrzymaniu środków	PCPR
Stworzenie warunków do swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych poprzez likwidację	Systematyczne dostosowywanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągłe	PCPR
	Tworzenie warunków społecznej komunikacji osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągłe	PCPR

barier architektonicznych, transportowych oraz w komunikowaniu się	Zakup nowych środków transportu	Zadanie jednorazowe, po trzymaniu środków	PCPR
	Propagowanie działań i popularyzowanie obowiązku przestrzegania zapisów prawa budowlanego w zakresie budownictwa obiektów użyteczności publicznej	Zadanie ciągle	Starostwo Powiatowe, PCPR
	Budowa obiektu na siedzibę Zespołu Szkół Specjalnych	Zadanie jednorazowe realizowane w latach 2008-2015	Starostwo Powiatowe
Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności do pełnej oferty rehabilitacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Wspieranie działań zmierzających do tworzenia organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągle	PCPR, media lokalne, samorządy gminne
	Poszukiwanie i wprowadzanie nowych form terapii w warsztatach terapii zajęciowej	Zadanie ciągle	PCPR, WTZ - ty
	Promowanie turnusów rehabilitacyjnych jako aktywnej formy rehabilitacji	Zadanie ciągle	PCPR
	Umożliwienie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach masowych	Zadanie ciągle	PCPR, media lokalne, samorządy gminne
	Promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągle	PCPR, media lokalne, samorządy gminne
	Promowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w mistrzostwach, igrzyskach i paraolimpiadach	Zadanie ciągle	PCPR, media lokalne, samorządy gminne
	Uruchamianie placówek wsparcia osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągle	Samorządy gminne
	Podnoszenie profesjonalizmu i fachowości kadry istniejącego	Organizowanie i udział w szkoleniach, spotkaniach, naradach, konferencjach dotyczących problematyki	Zadanie ciągle

systemu wsparcia	osób niepełnosprawnych		
	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	Zadanie ciągle	Jednostki organizacyjne powiatu
Zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym	Tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych	Zadanie ciągle	PCPR, organizacje pozarządowe
	Utworzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób niepełnosprawnych, organizacji pozarządowych i pracodawców	Zadanie jednorazowe	PCPR

OCENA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

- informacje o skali występowania zjawiska niepełnosprawności w powiecie pleszewskim,
- liczba osób biorących udział w imprezach integracyjnych, sporcie, kulturze, turystyce i rekreacji,
- aktualna strona internetowa zawierająca bieżące informacje dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych, możliwości uzyskania pomocy oraz wykaz imprez organizowanych dla osób niepełnosprawnych,
- liczba zorganizowanych spotkań w szkołach dotyczących osób niepełnosprawnych,
- liczba osób korzystających z Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego,
- wykaz oraz rodzaj instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- liczba niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych uczestniczących w zajęciach terapeutycznych i rehabilitacyjnych prowadzonych w placówkach,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń rehabilitacyjnych dofinansowania do zakupu sprzętu oraz poziom świadczonych usług.
- liczba udzielonych porad w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne,
- liczba utworzonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- liczba osób niepełnosprawnych, które samodzielnie rozpoczęły działalność gospodarczą albo rolniczą,
- liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Zakładzie Aktywizacji Zawodowej,
- liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- liczba zakupionych nowych środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- liczba utworzonych organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- poziom usług świadczonych przez jednostki organizacyjne powiatu,
- liczba osób korzystających z turnusów rehabilitacyjnych,
- liczba zorganizowanych szkoleń dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych,
- kwalifikacje kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi,
- łatwość dostępu osób niepełnosprawnych do wszystkich instytucji użyteczności publicznej,
- liczba osób korzystających z Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

ZAKOŃCZENIE

Podjmując działania na rzecz osób niepełnosprawnych wyrażamy nadzieję, że współpraca z samorządami gminnymi, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pozwoli rozwijać i udoskonalać system wsparcia niepełnosprawnym mieszkańcom naszego powiatu.

Chcemy, aby każda dziedzina życia dostępna była dla wszystkich osób niepełnosprawnych, które mają prawo na równi z osobami pełnosprawnymi do pełnego udziału w życiu społecznym i zawodowym.

Ideą jest bowiem podjęcie wszelkich możliwych działań zmierzających do przygotowania osób niepełnosprawnych do samodzielnej egzystencji.

Cel zostanie osiągnięty dzięki szeroko prowadzonej terapii i rehabilitacji.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym dostępu do wszystkich obiektów, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, a także dostępu do informacji oraz możliwości komunikacji międzyludzkiej.

W związku z tym należy likwidować wszelkie bariery, w tym także transportowe, stwarzając jednocześnie odpowiednie warunki do pełnej rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej oraz pełnej integracji.